

laudatio

Szelestei Nagy László
Szent István Akadémia, székfoglaló előadás
2019. március 4.

Szelestei Nagy László tagtársunk Szombathelyen született 1947. július 30-án, Győrött érettségizett, ezután volt egy kicsit segédmunkás a Nyugat-magyarországi Fűrészek nevű cégnél, majd katona Kalocsán (egyházi központ!) és az ELTE-n magyar-latin szakos egyetemi hallgató, szerzett levéltáros és könyvtáros diplomát is, aztán könyvtárosként az *Országos Széchényi Könyvtárban* dolgozott 1973 és 1996 között, ezután 1996. aug. 1-től főállásban volt a *Pázmány Péter Katolikus Egyetem Magyar Irodalmi Intézetében* 2017-ig, intézetvezető és egyetemi tanár és másodállásban Miskolcon is tanított. Számunkra nagyon fontos, hogy 2012-ben megálmodta, létrehozta és 2017-ig vezette az MTA-PPKE Barokk Irodalom és Lelkiség Kutatócsoportot. Az irodalomtudományok doktora.

Az *Országos Széchényi Könyvtárban* feladata lett a Magyarországon működő egyházi könyvtárak szakfelügyelete, amelynek során országos látókörre és ennek megfelelő, hatalmas és szerteágazó anyagismeretre tett szert. Ennek során mérte föl az addig jobbra feldolgozatlan középkori kéziratállományt is és készített ezekről leírásokat, abban a reményben, hogy ezeket idővel kódexkatalógussá állíthatja össze. Szelestei Nagy László ezt az elfekvő anyagot jó pár évvel ezelőtt feldolgozásra nagyvonalúan átengedte a *Fragmenta codicum kutatócsoportnak*: ezt nagyon köszönjük. Itt kell megemlítenem, hogy szerkesztésében jelent meg a *Magyarországi egyházi könyvtárak kéziratkatalógusai* tizenhárom darabja 1979-től 2000-ig, amelyekből a nagy egyházi gyűjtemények 1850 előtti kézirateit ismerhetjük meg: mind megannyi kincsesbányája régi egyház- és kultúrtörténetünknek, úttörő és hiányt pótló vállalkozás, szolgálat, amit nem tudunk kellőképpen értékelni.

Feladatai és érdeklődése azonban időközben más kutatási irányt jelölt ki számára.

A *Pázmány Péter Katolikus Egyetem Magyar Irodalmi Intézetében* eltöltött idő gazdag irodalmi termést eredményezett, komoly és szigorú szerkesztői munkájának több sorozatot köszönhetünk, amelyek kötetei nélkül ma sokkal kevesebbet tudnánk a barokk kor egyházi latin és magyar irodalmáról. Hadd említsem meg, hogy Hargittay Emillel közösen szerkesztette a *Pázmány Irodalmi Műhely – Források* című sorozatot.

Az *MTA-PPKE barokk irodalom és lelkiség kutatócsoport* megszervezése természetesen következett személyes érdeklődéséből és biztosan táplálkozhatott a korábbi évtizedekben felhalmozott nagy anyagismeretéből. A hallgatóiból kikerülő lelkes kutatói háttérrel egyetemi tevékenysége biztosította, ők ma munkatársak, elismert szakértői választott témájuknak, akikre mesterük nyugodtan támaszkodhat. Mai előadónkat kutatói alázat, hallgatóinak támogatása, kollégáinak megbecsülése egyaránt jellemzi, valamint a kutatási, szövegközlési eredmények gyors és hatásos (honlapjukon online szinte minden letölthető) közzététele. Az eredmények egyrészt a *Pázmány Irodalmi Műhely, Lelkiségtörténeti tanulmányok*, másrészt a *Pázmány Irodalmi Műhely, Lelkiségtörténeti források* című sorozatában testesülnek meg, ez utóbbiban például Szent Bernát, Loyolai Szent Ignác művei 17. század eleji magyar fordításait kapjuk kézhez, vagy éppen magyar bencések eddig ismeretlen prédikációit.

Szelestei Nagy László szerencsésnek mondhatja magát, mert belső meggyőződését, nagyobb részt a Katolikus Egyház történetéhez kapcsolódó témáit munkahelyi feladattá tudta tenni: középkori paleográfiai stúdiumok után az újkori irodalomra helyezte kutatásai súlypontját. Bél Mátyás, 18. századi irodalom- és tudományszervezés, kalendáriumok, nyomdatörténeti adatok, régi magyar prédikációk, rekatolizáció, Szent Anna tisztelet a barokk korban, vagy magyar nyelvű közgyónásszöveg, a szentmise a 17–18. századi Magyarországon, és a mai székfoglaló (Magyar nyelvű szentmise szöveg-fordítások a 18–19. században): ezek azok a témák, amelyek említésekor Szelestei Nagy László neve első helyen szerepel.

Mindezek híven tükröződnek bibliográfiájában is: a mennyiség mellett a közzétett anyag kiváló minősége lenyűgöző. A kiadványok munkatárslistáit tanulmányozva az az érzésünk, hogy boldog az a hallgató, kutató, aki kollégaként ebből az anyagból hozhat elő régit és sok újat.